

Tüszős mandulagyulladás

A torokgyulladások jelentős része vírusos eredetű és magától gyógyul. Ha azonban a szájpadi mandulákon sárgásfehér foltok, lerakódások láthatók, akkor általában sztreptokokkusz baktériumok a kórokozók. Az ilyen torokgyulladás kellemetlenebb tünetekkel jár és aktívabb kezelést igényel, mint a torok vírusfertőzései.

Míg a kisgyermek torokgyulladásai általában enyhe lefolyású vírusos betegségek, addig az iskolás korú gyermekek és a felnőttek torokgyulladását gyakran baktériumok okozzák, közülük is elsősorban a sztreptokokkuszok. Amerikai adatok szerint az iskolások torokgyulladásainak 15–30%-áért, a felnőttek torokgyulladásainak 5–20%-áért ezek a baktériumok tehetők felelőssé.

Miről ismerhetjük fel a tüszős mandulagyulladást?

A torokgyulladásnak ez a viszonylag súlyos formája legkönnyebben a garatmandulákon megjelenő fehéres, sárgás foltokról vagy lerakódásról ismerhető fel. Erősebb fájdalommal, magasabb lázzal jár, mint a torok vírusos gyulladásai. Nem jellemző rá a köhögés, a rekedtség és az orrfolyás, ezek a tünetek vírusos eredetre utalnak.

A bakteriális eredetű torokgyulladások tél végén, tavasz elején a leggyakoribbak. A sztreptokokkusz-fertőzés gyanúját a garatváladék tenyésztésével lehet megerősíteni. Bár a betegség magától is meggyógyul, jobb, ha nem ölbe tett kézzel várjuk a gyógyulást, mert az elhanyagolt esetekben gyakoribbak a gennyes vagy nem gennyes szövődmények (pl. mandula körüli tályog, heveny reumás láz), amelyek súlyos szív- vagy vesebetegségbe torkollhatnak.

Hogyan kezelhető a betegség?

A vírusos torokgyulladások kezelésében rendszerint kerülendők az antibiotikumok, de a tüszős mandulagyulladás leküzdésében szükség van rájuk, mert:

- meggyorsítják a gyógyulást (kb. egy nappal hamarabb múlnak el a tünetek);
- lerövidítik a fertőzőképesség időtartamát (a beteg a kezelés 2. napjától már nem fertőz);
- segítenek megelőzni a heveny reumás lázat és az egyéb súlyos szövődeményeket.

A sztreptokokkuszok ellen sokféle hatásos antibiotikum áll rendelkezésünkre. A beteg korától, anyagi lehetőségeitől, esetleges gyógyszer-allergiájától függően választhatja az orvos pl. a penicillint, az amoxicillint, az eritromicint vagy a cefalexint. Bármelyik antibiotikumot írja is fel, hiánytalanul be kell venni az előírt mennyiségű gyógyszert, mert az idő előtt abbahagyott antibiotikum-kúra elősegíti a gyógyszerrel szemben ellenálló (rezisztens) baktériumok kialakulását, terjedését.

A betegség első napjaiban a fájdalom és a láz csillapítására is gondolni kell – a receptre és recept nélkül kapható gyógyszerek sokaságából házi orvosunk vagy házi gyógyszerészünk segítségével választhatunk. A különféle gyógyteák is javíthatják a komfortérzetünket, de az antibiotikumot, a hatékony lázcsillapítást nem helyettesíthetik.

„Mondja szépen: Áááá!” Jelentős lázat és fájdalmat okozó torokgyulladással a gyerekkorból kinőtt betegnek is el kell mennie az orvoshoz

Mikor indokolt a mandulaműtét?

Régebben sok gyermekorvos már egykét mandulagyulladás után rábeszélte a szülőket a gyermek manduláinak eltávolítására. A napjainkban uralkodó orvosi szemlélet szerint a mandulák – az ún. limfatikus garatgyűrű részeiként – fontos szerepet játszanak a szervezet kórokozók elleni védelmében, legalábbis kisgyermekkorban, és a mandulaműtétnek (mint minden műtétnek) van némi kockázata.

A szájpadi mandulák kivételére akkor lehet szükség, ha megnagyobbodásuk akadályozza a nyelést vagy a légzést a fertőzésmentes időszakokban is, vagy ha évente háromnál többször gyulladnak be legalább 3 éven át. A torokgyulladások lehetőségét a mandula-eltávolítás nem szünteti meg, és a mandulagyulladások idővel műtét nélkül is elmaradnak vagy megtrikálnak.

Ez a tájékoztató nem helyettesíti az orvosi kezelést. A betegek számára készített másolatoktól eltekintve felhasználása csak a kiadó írásos hozzájárulása nyomán engedélyezett.